

“ДНЕС ПАМЕТНИК НА ПОП КРЪСТЮ, УТРЕ – НА ХАДЖИ ИВАНЧО”... ВДРУГИДЕН – НА ДЪРЕВА

Откакто Васил Левски се е изгубил от полезрението на българина (.II.1873 г.), мине се-немине време, па току се пръкне някой пишман изследовател, “окачи” портрета на Апостола върху злополучните си страници и почне да бълва такива змии и гущери срещу поп Кръстю из Ловеч, че ум да ти зайде и друг да ти дойде! Последният “удегеец”, който се напъна да се упражни по темата, е г-ца Велислава Дърева. (В. “Дума” от 03.12.2003 г.) Дрън-дрън... Видяла жабата, че коват вола, и тя навирила краката.

Във II част на злополучната си статия Дърева нахакано твърди:

“Историята е такава, каквато е. Тя не може да бъде поправяна, преправяна и подменяна, понеже е някому неудобна, негодна и неизгодна.”

Призовавайки другите, г-ца Дърева извършва тъкмо обратното! ... Тя буквално пренаписва, по-скоро, преписва цялата история за предателството на поп Кръстю спрямо В. Левски от ловчанските дейци – Марин Поплуканов – председател на Ловчанския комитет, сестра му Величка Поплуканова Хашнова, братята им – Тошко, Илия и Христо, Димитър Панталонаджията (техен братовчед), Димитър Пъшков, Димо Драсов, Анастас Христов, Тодор Хинов, Г. Кирков; от Любе Каравелов, Иван Вазов и Захари Стоянов; от бр.2, април 1879 г. на русенския в. “Славянин”; от Димитър Т. Страшимиров, пров. Иван Унджиев; и от Васил Пандов Шанов (все отбор юнаци), които (чели – недочули) искаха да канонизират в историята поп Кръстю като единствен и вечен предател на Левски.

За основен аргумент, “уличаващ” поп Кръстю в предателство, Дърева сочи телеграма № 1117 от 24 ноември 1872 г., изпратена от софийския мютесариф (окръжен полицейски началник) Мазхар паша до неговия търновски колега. Тази телеграма е

преведенана два пъти (1937, 1952 г.) от турколога Васил Пандов Шанов и трети път (1973 г.) от Мария Михайлова – Мръвкарлова, също турколожка. Тъй като не умеем да боравим по комунистически, за разлика от Дърева, която цитира само тенденциозния втори превод на Шанов (1952 г.), защото така й е удобно, угодно и изгодно, ние ще цитираме частите, засягащи поп Кръстю и в трите превода на въпросната телеграма в техния последователен ред по години:

Шанов (1937 г.):

“... то заповядайте на поменатия поп Кръстю, да съобщи на господството Ви, как са устроили бунтовническо събрание в лозята на доносчика и още кои други лица участват в комитета.”

Шанов (1952 г.):

“... то заповядайте на доносчика, поменатия поп Кръстю, да съобщи на Ваше превъзходителство, как са устроили бунтовническо събрание в неговите лозя и още кои други лица от Ловеч са присъствали.”

М. Мръвкарлова (1973 г.):

“... на поп Кръстю трябва да му се заповяда и обясни да каже пред Вас и полученият отговор за това какво бунтовно събрание са устроили в лозята на доносчика, а още и кои други са участвали от Ловеч.”

Макар че в книгата си (“Последните дни на Васил Левски”, София, 1990 г.) проф. Димитър Панчовски допуска много повече грешки от Дърева, в коментара си на стр. 172 по третираните по-горе текстове, той е убийствено точен:

“От първия превод на Васил Шанов (1937) и от превода на Мария Михайлова –

Мръвкарова (1973) не остава съмнение, че поп Кръстю и така нареченият доносчик са две различни лица.

Във втория превод на Васил Шанов (1952) съвсем определено се акцентира, че попът и доносчикът са едно и също лице и че лозята са на попа.” (Коя ли сатанинска глава е наредила през 1952 г. втория превод на Шанов с единствената цел за сетен път да бъде компрометирана БПЦ, без да се държи сметка за трагичните последици!... Причината вероятно е господстващата комунистическа система на безнаказаност.)

Проф. Панчовски е убийствено точен и при коментара си за значението на турската дума “Мухбир”. Според задъхващата се, в статията си, Дърева е:

“... в превод от турски на български, както и от турски на руски, на английски, на немски, на френски, на испански и на италиански (интересно, защо госпожата е изтървала танганайски) мухбир означава едно и също – доносник (включително професионален), шпионин, агент (включително платен), провокатор, човек, който донася на официалната власт, издайник, подлец и дори велзевул.”

А според Панчовски, в книгата му (стр. 174), е:

“За тази цел прегледахме всички прави и обратни речници на турски език, които притежава Народната библиотека. В почти всички от тях срещу “мухбир” е отбелязано “който съобщава, който информира, ко-респондент, дописник, доносчик”, т. е. като последно значение на тази дума се явява “доносчик”. При обратните речници за думата доносчик е отбелязано “хафийе, джурналджъ, ковджу, ифираджъ, мюнафир, лекелейджи”, т. е. никъде мухбир. А на понятието полицейски агент отговарят “сивил полис, хафийе”, т. е. никъде мухбир.”

И по-нататък, на същата страница:

“Задахме си въпроса, щом поп Кръстю и “мухбир” са две различни лица, за лозето на какъв мухбир може да става дума.

Мухбирът, т. е. доносчикът, за който става дума в телеграмата на Мазхар паша, г-це Дърева, е ловчанският чорбаджия Яким Стоянов Шишков (1815 – 1902), в чието лозе на 3 окт. 1871 г. (както установява и Д. Панчовски), Левски, А. Кънчев и Д. Общи, заедно с ловчанските дейци, в това число и поп Кръстю са устроили онова бунтовно събрание, за което пита в телеграмата си Мазхар паша! ... Анадънма? ... Защото същият Панчовски, с помощта на турколозите Петко Груевски и Аспарух Велков от Народна библиотека намериха не един, а два литературни източника, от които става пределно ясно едно друго, неизвестно Вам и на мнозина, значение на думата “Мухбир”. И в двата източника е отбелязано, че думата “мухбир” е: “... служебно лице немюсюлманин, посредник между българските раи (“милет и румяниян”) и османските власти.” (Пак там – 185). Такава роля на посредник е изпълнявал Яким Шишков от махала Армането в Ловеч. Сам Д. Общи пред Мазхар паша съобщава, че там, в градината (лозето) на Яким Шишков, се е срещал с Марин Поплуканов, Димитър Пъшков, Иван Драсов и с един поп, чието име не знае. Така че тези, които извъртаха, че лозето е на попа, да замезват с него.

По-нататък в статията си Дърева най-безцеремонно твърди:

“Има още неща, известни с абсолютна сигурност. 1. Всички заловени след Арабаконак издават... Всички с изключение на Марин Поплуканов, Димитър Пъшков и Христо Ковачев... 3. Много преди телеграмата на Мазхар паша, много преди Къкрината, поп Кръстю се е отрекъл от “народната работа”, вече е нарушил “Наредата...”, вече е прекрачил клетвата..., вече е започнал да работи срещу Левски.”

Колко много преди това, г-це Дърева?... Една ли, две, три или четири въпросителни да сложим, както е в тефтерчето на Левски????... Не е ли правдоподобно, че ако поп Кръстю много преди телеграмата на Мазхар паша се е отрекъл и предава на турските власти, то няма за какво софийският паша въобще да изпраща телеграма. Та нали властите щяха предварително да знаят всичко!... Или сега твърдим, че попът е издавал дребни неща, та на 24 ноември /72 г. на Мазхар паша се е наложило да пита за важното бунтовническо събрание, устроено в лозята на Яким Шишков... Да слагаме ли още въпросителни?!... Смеем да твърдим, че по комитетските въпроси поп Кръстю “разговаря” за пръв и последен път с представител на турските власти (ловчанския каймакамин) вечерта на 18 срещу 19 ноември /72 г. и то принудително, след наложения му арест от страна на турската полиция в Ловеч. Ако поп Кръстю е предавал, както твърди Дърева, по-рано, то потурченият византиец – каймакамин на Ловеч Хасан бей, не би изпратил привечер на 18.XI. шест заптиета за ареста му, та по такъв начин да разлае всички кучета на Ловеч. Недоумяваме защо с ареста на поп Кръстю властите е

трябвало да разсекретят един толкова важен за тях агент, на когото единствено са разчитали за скорошното залавяне на Левски. Ако турската полиция се беше полъгала да арестува “доносчика” поп Кръстю, тя би улеснила във висша степен останалите неарестувани сподвижници на Левски и за тях не би представлявало никаква трудност да укрият от попа идването на Апостола в Ловеч и да го изведат от там незабелязано. Прочее Левски сам щеше да скрои плана си за бягство, както е и сторил. Без да ще, тъкмо с твърдението си за поп Кръстю, Дърева обявява Левски за наивник. И, ако госпожицата продължава да вини ловешкия поп, тя трябва не само да каже, но и да докаже (без да преписва обаче от другиго) с конкретни факти първо – кога по-рано и как поп Кръстю е вербуван за доносчик, и второ – как точно, с какви средства и способности “поменатия поп Кръстю” предава Левски в Кърчина. Чакаме да видим... Хайде! ... Кър ачик, а бакалъм!

Пише си Дърева, че всички заловени предавали, с изключение на Марин Поплуканов, Димитър Пъшков и Христо Ковачев... Толкова ли сте сигурни, г-це Дърева, освен за Ковачев? А можете ли да отговорите на следните въпроси:

? Кой предаде поп Кръстю, след като Д. Общи не му знаеше името?! Известно ли е на госпожицата, че името на въпросния поп става известно на Мазхар паша на 17.XI. срещу 18.XI., когато в София пристигат арестуваните Марин Поплуканов и Д. Пъшков и им е направена незабавно очна ставка с Общия? На 18.XI. от София за Ловеч вече “лети” телеграма № 1097 за ареста на поп Кръстю, в следствие на която той и е арестуван?

? Защо ловчанският каймакамин задържа при себе си арестуваните Марин Поплуканов и Димитър Пъшков цели 20 дни, вместо да ги изпрати в София, при другите арестувани, където им е било мястото? Да не би да са ги угоявали... или са чоплили вълна? С кои други арестувани властите постъпват тъй – в Орханийско ли, в Тетевене, или пък в Софийско?... Да, има такъв случай, но той е пак в Ловеч!

? Кой предаде сестрата на Марин – Величка Хашнова?... Не е поп Кръстю, защото тя е арестувана десет дни след Марин и освободена, без последствие, часове, преди да бъде арестуван на 18.XI. попа? И защо на заподозряната в революционна дейност Величка каймакаминът на Ловеч издава пътно тескере за София? А можете ли да отгатнете с каква мисия пътува тя!... Известно ли е на г-ца Дърева, че веднага след завръщането си, същата Величка започва бясната си кампания за оклеветяване на поп Кръстя с т. нар. “подхвърлени писма”, които никой не е виждал; знае си ги само тя и брат ѝ Христо? Защо Величка не отива повторно в София, този път за да се види с

Левски, или не знае, че е арестуван? Има си хас! ...

Лесно е да стреляш право в челото с писалката, а други да вървят подире, за да бършат.

Пише още Дървева: “Сега клеветниците трябва да бъдат изобличени. За най-срашни клеветници са нарочени Иван Вазов, Любен Каравелов и Захари Стоянов.”

За Каравелов и Вазов ще говорим малко по-долу. Но Захари Стоянов, още сега, на наша отговорност, ще обявим освен за клеветник, за лаладжия и измамник! Не му е за първи път на бай ти Захари да борави своеволно с фактите.

Спомняте ли си какво писа същият бай Захари за произхода прозвището на Левски – че като учител в с. Еникьой през 1867 г., при прескачането на едикоя си маза в селото, “удивените” младежи нарекли скока на Апостола “лъвска крачка” и оттам – “Левски”. Мина се обаче време и българската историография откри писмо на Левски до Г. Раковски, подписано и датирано лично от него, със същото прозвище, година по-рано, т. е. в 1866 – тогава, когато Дяконът въобще не е имал намерение да ходи в Еникьой. Ами не застреля ли З. Стоянов Ботев право в челото “за по-голяма благозвучност”, разбира се, макар и Н. Обретенов да му беше изрично подчертал, че го е застрелял от упор в сърцето! Ами разветите от страх “антерийки” в “Записките...” му, не превръщаше ли той ту в крила, ту в софри, на които 5-6 души можели седнали, спокойно да пият кафе! (Става въпрос за български “антерийки”, а не за турски; прочетете повторно “Записките”, моля!) А за това, дали е бил клеветник и измамник същевременно, ще спорите с последните спомени на Марийка Сиркова – Цвяткова – укривателка на Левски в Ловеч. Каквито и противоречиви спомени да е давала по-рано Марийка Сиркова за залавянето на Апостола, на тези може да се вярва, защото са дадени в края на живота ѝ:

“Поп Кръстю не е знаел, че Левски е в Ловеч. Не съм чула нито една дума от устата на Левски – нито по-рано, нито, когато беше у нас по Коледа, да каже нещо за попа. Това от никого не съм го чула (за предателството на попа) освен от Величка и лукановци. И те го разправяха, след като умря Николчо Сирков (1873), поп Кръстю и Христо Цонев – Латинеца (1881)... Такива глупости, докато беше жив Николчо, никой не е чувал да се разказват. Чак, когато умря Хр. Ц. – Латинеца и дойде **Захари Стоянов и ни измами** да му дадем архива срещу разписки и опис и да ги върне, след като напише книгата

(ама ги не върна), тогава се чува тези неща и се писаха. Тогава

Зах. Стоянов

написа

казано-неказано

, че попът е предател. Доде в къщата ни да ме

кандърдисват

да дам книгата (архива на Левски), тези, които десет години нито ги потърсиха, нито пък се интересуваха за мене. За тези работи повече да не приказваме.”

Ако тук Дърева тръгне да оправдава бай си Захари, то, преди това, трябва да снее и обвиненията си от поп Кръстю.

За Иван Вазов не може да се каже, че е клеветник; той преработва творчески онова, което е чул или чел. Но за Каравелов не може да се каже същото, защото всичките си публикации срещу поп Кръстю, той черпи от ловчанските обвинители на попа. За него ще приведем друг случай, взет направо от първоизвора – В. Левски. Става дума за писмото на Апостола до Данаил Попов в Турну Магурели, в което му поръчва да предупреди Л. Каравелов да не го търси повече чрез вестника си: “Защото ще повярвам на някой си, дето ми казват: Брате Левски, когато и да е, Л. Каравелов ще те предаде без да ще.” И го предаде тъкмо по теркия си! Когато, след Арабаконашкото нападение, Каравелов бе принуден да бяга от Букурещ в Белград, той укрива наличния архив на Апостола в Сръбското консулство в Букурещ (вместо при Данаил Попов), откъдето турското разузнаване, посредством шурей на консула, чрез подкуп, измъква почти цялата кореспонденция. В последствие цял чувал с писма на Левски Али Саиб паша изсипва на масата в София, което рязко променя тактиката на защитата на Дякона във втората част на процеса. Без съмнение, това утежнява положението му на подсъдим. Или всичко това не е вярно?!... Май-май, оттук нататък ще се окаже не толкова лесно да се “стреля” с писалката!...

Дотук беше с Дърева. Останалото в статията ѝ е: „Вижте ме колко съм патриотично наперена!”

Оттук нататък ще се постареем да турим край на всички “...неспоразумения, зависти и укори, че е срамота вече и от циганите...”, както писа сам Дяконът. С други думи, ще пристъпим към експозицията на истината, самата истина, и цялата истина!

Не е вярно, че историята и истината не могат да бъдат подменяни. Може, но само с лъжа! Тъкмо така постъпва и проф. Димитър Панчовски, написвайки поръчковата си книга “Последните дни на Васил Левски”, София, 1990 г. Той се опита да извърти историята и подмени истината за залавянето на Апостола с опашата лъжа. Видя се обаче докъде стигна и накъде потъва днешна България от толкова опашати “истини”. Но само с вайкане не може; то е пагубно! Затова:

Истината, самата истина и цялата истина!

За пътеводна звезда в своята книга Панчовски избира скалъпения разказ на Али Помак чауш, уж, пред Христо Цонев – Латинеца, който, пак уж, бил срещнал Левски при местността “Пази мост”, на път от Ловеч за Къкриня в следобед на 26.XII.1872 г.. Ашколсун, професоре!... Нали Вие самият приемате за верни твърденията на Никола Цвятков (придружител на Левски) и на Христо Поплуканов (изпращач на Дякона), че Апостолът тръгва от Ловеч за Къкриня “Облечен в турски дрехи – вишне гюру цвят тъмновишневия, полувехти” и “турски дрехи, ален шаек”. Кажете на целокупния български народ, как заптието Али Помак позна, и то от двадесетина метра, че така дегизираният турчин не е мюсюлманин, а християнин, за да каже, в съшития с бели конци разказ, на своя другар Оджоолу Асан: “Днес българите имат Байрам (Коледа), а този гяур ни баламосва, че отива на лозето”, като, когато се предреши Левски, и майка му не може да го познае!... Види се с просто око, че този, който е сглобявал разказа, е недогледал тази съвсем, съвсем малка подробност и сгрешил, та малко се е пообъркал; досущ като пиле в кълчища!

За това – Кой беше и е истинският Левски, цялата истина за разразилото се предателство и обстойна критика на книгата на проф. Панчовски, следваше да бъде написана цялостна книга за Апостола, но отде джанъм, в тази люта криза 30 хил. евро! Нейсе, ще минем и без нея.

Истината е, че не трябва да се градят паметници – нито на поп Кръстю, нито на хаджи Иванчо Пенчович, нито пък дори на Дърева. За Апостола да не говорим... Да се е чуло нещо за Мемориала на Левски в Карлово от 1988 г. насам?! Не и едва ли ще се чуе някога!

Единственият паметник, който заслужава българската нация, и трябва да бъде подигнат, е на умният и богат чорбаджия Костаки х. Костов от Плевен! (Говорим

сериозно, лека му пръст!) Защото той заповяда “тайно на х. Стани” х. Станчов Врабевски от Тетевене организацията и нападението на турската поща в Арабаконак през септември 1872 г., извършено от недисциплинирания и самонадеян Димитър Общи и Стоян Костов Пандура (Войводата) с дружината си. Следователно, планът за предателството е изграден не в Ловеч, а в Плевен в ранната пролет на 1872 г. Пълна информация за това откритие черпим от най-чистия литературен източник, какъвто се явява личното тефтерче на Апостола. На стр. 108 Дякон Левски е записал:

“Костаки х. Костов от фев(руари) 6 (1)872: писмо. Заповяда тайно на х. Стани за 6 души юнаци, Стояна с дружината ми да им заплати по ед-на пушка, един нож, по един револ-вер и да им дава по малко тютюн за по пътя”

Текстът е написан с молив и плътно зачертан, разчетен е Димитър Т. Страшимиров и е изведен от него с черен молив на стр. 111. (Виж Личният бележник на Васил Левски, К. Възвъзова, София, 1987 г.) Апостолът записва този текст, когато за последно влиза в Ловеч или малко преди това, но не по-рано от 12.12./72 г. От кого Левски получава тази информация, не може с точност да се каже; по всяка вероятност ще да я е дал Николчо Сирков, когато е занесъл тревожното писмо на Величка Хашнова до Апостола в Троянско, с цел да заблуди Левски, че ловчанските дейци му остават верни и той може необезпокояван да влезе в Ловеч. Но, че информацията е истинска, няма никакво съмнение. Листът е срязан наполовина и календарната дата – 4 декември, липсва, по всяка вероятност затова, че е носила и по-плътна информация.

Ако съпоставим писмото на Левски от 6 февр. 1872 г. до Костаки х. Костов с цитирания по-горе текст от тефтерчето, което Апостолът сам ни кара да направим, като в същото време сравняваме паралелно показанията на заловените революционни дейци, взети от съдебните протоколи, както по време на предварителното следствие в Тетевен, така и по време на съдебното дирене в София, и по-специално показанията на чорбаджиите х. Станю х. Станчов Врабевски, Петко Милев – Страшника, Д. Общи и другите, ще се убедим напълно, че двигател на всички трагични събития, разразили се от пролетта и до края на 1872 г. в Орханийско, Етрополе, Тетевен, Ловеч, Видраре и плевенският чорбаджия Костаки х. Костов. Така например при разпитите пред Извънредната комисия в София Вълчо Станчев, Стоян Костов Пандура, Йото Генков, Марин Станчев, Лечо Николов Ковача, Цако Генчев, в присъствието на Петко Милев – Страшника (колко са били страшни с х. Стани, оле-мале, щом като са плакали пред Мазхар паша) обвиняват отново в организирането на обира в Арабаконак х. Станю Врабевски и Петко Милев. (Виж “Васил Левски и неговите сподвижници пред турския съд”, стр. 132). Ха сега върнете се малко назад и прочетете повторно цитирания текст от тефтерчето. Поради важността си, писмото на Апостола от 6 февруари ще цитираме изцяло:

“Почитаемий господине

в Плевен,

Няколко пъти изпращахме хора в градът ви да свикат и съберат там хора от чиста българска кръв и да съставят частен революционен български комитет, който да работи за освобождението на поробеното ни и бедно отечество по наредбата на Цен (тралния) комитет в Българско. Това се понареди и по думите на членовете на ч(асния) к(омитет) в градът ви сочи твърде доб(ъ)р успех в предприятието. А йоще за по-добре и по-безгрижно да се работило, казват всички членове за вас, г-н Костаке, че ако съучаствахте и вие в това свято дело, то всичко щяло да върви по по-доб(ъ)р ред; нямало и от кого вече да се боят, че ще ги узнай и предаде в неприятелски ръце. Затова току щом се писа в ЦК и отреди се В. Лъвский да до(й)де и да ви съобщи за (в)сичко като на изпитан и доб(ъ)р родолюбец. В. Лъвский до(й)де и повикал ви е веднаж, вие сте казали: “Ще до(й)да надвечер”, и не дошли сте. Повикал ви е втори път, вие сте казали: “Ще до(й)да сабахлен рано” и не дошли сте. Човекът ни се бави 5 дена в градът ви по-многого заради вас. Вие по каквито извиненията (в)се не сте намерили време да се срещнете с него, под което ЦК разбира, че вие или не щете да (в)земете участие в народното ни дело, та търсите причини, или пък ви е страх да подадете ръката си на другите съучастници, за да не би пропаднали, или чакате наготово свобода(та)?! За всичко това да ни явите с приносящият ви, та ЦК по длъжността си йощ веднаж ще ви каже и свършува за (в)сякоги. Думата ни е тук, ако ви е страх да подадете ръката си на съучастниците ви там в час(тния) комитет, за което си има колаят.

А за да не губи ЦК, защото е и йощ сиромаш откъм паричките, платете си бар пощенските ни разноси, дето са станали само за вас: по-напред с В. Лъвский, йощ един човек с два коня – 50 гр(оша) и сега с приносящият ви колкото похарчи с конят си, ще го питате и да му ги дадете, защото са народни парички и дават се за пушки и барут, а не да се харчат след хора, които не приносят нищо пред народният ни жертвеник... Разясни – щем ти с две и две чет(и)ри, като получим отговорът ти.

В. Лъвский”

Умният, делови, а защо не и прозорлив плевенски чорбаджия Костаки х. Костов, страхувайки се от ексцесиите на една бъдеща революция, па била тя и успешна (убийства, пожари, кланета, изнасилвания – знаем клането в Батак), след кратко колебание, вместо да се приобщи към нуждите на Българската национална революция, решава да предава, но..., както пише всеизвестният Киро Тулешков в записките си по адрес на търновския фабрикант Стефан Карагъзов: "... заканвал се да предаде (Левски), но... да няма ни най-малко съмнение над него." Костаки х. Костов е излязъл по-умен от Стефан Карагъзов – не се заканвал, а "тайно" и методично го извършва. Получило се е обратното, от което Левски се страхува в писмото си: "... ще узнай и предаде в неприятелски ръце..."

Забележете, подобно на цитирания текст от бележника, голяма част от текста на това писмо е също зачертан с молив, нанесени са и множество поправки, но не с почерка на Апостола. Това вече означава, че някой се е упражнявал. Налага се от самосебе си един мъничък въпрос – Кой именно извърши това дръзко посегателство?... Отговорът на този въпрос ни се чини простичък, макар че се налага малко раничко в нашето изследване.

Ами все същите бе, кардашлар, които бяха принудени да Го предават. Разбира се, че тези, които пет години преди и десет след Освобождението съхраняваха тефтерчето и наличния архив на Левски. Че засегнатите, бре, защото бяха и заинтересовани. Нима трябваше да ви го каже някоя клисарка, това ли чакахте!

Ако не го е сторила баба Марийка Сиркова, която на пет пъти след Освобождението дава все противоречиви спомени за залавянето на Апостола, то ще да го е сторил съпругът ѝ Николчо Сирков – Халача, когото Дидьо Пеев, както и Марин Попдимитров, на 27.XII./72 г. в София, а вероятно и по време на предварителното следствие в Тетевен, го издават, но остава "неарестуван" през цялото време в Ловеч. И, който, за да заглуши гузната си съвест след залавянето на Левски, започва да злоупотребява до такава степен с мастиката, и то без да се храни, че умира от цироза на черния дроб само 9 месеца след „фаталната“ дата (6.II.1873 г.). Пък, ако не е този Николчо, то ще да е другият Никола Цвятков – Бакърджията, втори съпруг на същата Марийка Сиркова и придружител на Левски от Ловеч до Къкриня (краставите магарета през деветдерета се надуват), който в украсения си разказ за срещата при "Пази мост" с Али Помак чауш, пропуска да спомене, че щом е пътувал за Търново по занаята си, заптието е трябвало да му поиска за проверка пътното му тескере за този град. А ако ли и тези тримата дотук не са, тогава ще да е Христо Цонев Колакъзов Латинеца – Бояджията, съдържателят на Къкринското ханче, когото Д. Общи издава пред Мазхар паша още на 27 окт. в Тетевен и повторно в София, но остава също "неарестуван" в Ловеч до залавянето на Апостола. Същият Латинец, който през деня прерязва коловете на плета

покрай ханчето до 2/3, а през нощта като нощна птица, а може би – прилеп, успя да “прехвъркне” незабелязано през плътния кордон турски полицаи, обградили ханчето, само 10 минути преди да бъде заловен Левски по първи петли. Той е същият, който, заедно с Никола Цвятков, създадоха митът, че Апостолът е тръгнал да бяга през плета с развързани гащи, та вуркузунът на потурите му го закопчал о плета. (Други измагериха, пък, навоите!) Па, ако не е и Цонев, то ще да е оная черна маймуна – Величка Поплуканова Хашнова, благоверната на Гечо, която, от ноември 1872 г. и до края на живота си, дърпаше всичките конци в Ловеч. Защото, според 70 годишния дядо Христо Панов от Ловеч (виж Данаил Кацев – Бурски, “Истината по предателството на Васил Левски”, 1991 г., стр. 74):

“... всичко се скрои у Величка и тя, каквото намислеше, го правеше. Нея повече слушаха, ... а знайте какво е женската уста, когато се разплеши.” (Обвиненията срещу поп Кръстю тръгват тъкмо от нея и, забележете, още преди Левски да е заловен.)

Но нека не забравяме и великите заточеници от Диарбекир – Марин Поплуканов и Димитър Пъшков, които след смъртта на поп Кръстю (1881 г.), когато бяха вече окръжни и градски управители на Ловеч (когато те колежа и бесеха), инспирираха с помощта на Иван Драсов, Стефан Дренков и Пано Рогозаров в едно “Свидетелство...”, и то двойно, написано в услуга тяхна от синът на най-върлия им враг – Атанас Попхинов от Плевен, с което искаха да канонизират поп Кръстю за предател на Апостола за веки веков. (Виж Панчовски, стр. 383 – 395). Па може и по висшегласие да са го направили, защото те така си вършеха работата.

Но в никакъв случай не е поп Кръстю, защото и да е искал, не е имал възможността дори да помирише както тефтерчето на Левски, така и наличния му архив, та камо ли друго. Нито пък допускаме, че е главният виновник за предателството – К. х. Костов, който от бърлогата си в Плевен изгради сатанинския си план не само за залавянето на Апостола, но и за разгрома на организацията му. Ако да беше Костов, то той би унищожил целия лист и не би оставил името си да се кипри в тефтерчето на Левски.

Решил твърдо да предава, Костаки х. Костов залага цели четири “динени кори” на Левски и организацията, докато накрая сполучва с нападението в Арабаконак. Ако, според цитираното писмо на Левски, всички членове са познавали добре х. Костов, то респективно означава, че и чорбаджията отлично е познавал членовете на Плевенския комитет, поне като свои съграждани, с някои от които е имал и съвсем нормални отношения, но до 6.II./72 г. Смеем да твърдим, че К. х. Костов много добре е познавал чл. 1 буква “в” от глава V “Средства за революцията” от Устава на БРЦК, в която е

записано: “Централният комитет ще се снабдява с пари... като употреби, със съгласието на частните комитети, какъвто и начин намери за най-добри”, щом като много вярно е усетил, че липсата на пари (почувствала се осезателно през 1872 г.) е ахилесовата пета на организацията. Веднъж решил, той я удря право в сърцето тъкмо по същия параграф.

Първият замислен акт (без знанието на Левски, разбира се) е извършен от самонадеяния Д. Общи с групата на “Шаро” на 9 март 1872 г. вечерта, с нападението над къщата на етрополския чорбаджия Николчо Арнаудов. Забележете, само месец след писмото на Апостола до х. Костов. Нападението е безуспешно (Николчо е предупреден), а нападателите остават неразкрити. Ще бъдат заловени едва при арестите след нападението в Арабаконак. На въпроса – кой комитет даде пръв заповед?, зададен му в съдебното заседание на 12 дек., Д. Общи отговаря: “Заповяда ми Етрополският и Правешкият комитет.” Ако това, което отговаря Д. Общи пред съда е вярно (а то е така), недоумяваме защо председателят на Етрополския комитет Тодор Пеев никъде в спомените си след Освобождението не засяга този въпрос, макар че като председател би трябвало да знае за това нападение. Поражда се съмнението, че и етрополският даскал е “обаян” от влиянието на плевенския чорбаджия. Недоумява и проф. Панчовски, на стр. 35 от книгата си.

Елементарно, професоре, сега разбрахте ли защо!...

Близко до ума е да се сетим, че ако нападателите бяха заловени още тогава, разкритията за революционната организация щяха да станат още в началото на март, което констатира и Д. Панчовски (пак там, стр. 37) и, най-вече, на г-н Костаке нямаше да се наложи да подстрекава комитетите за следващата издънка на организацията.

Вторият планиран удар на К. х. Костов, извършен пак от недисциплинираният и самонадеян Д. Общи, е убийството на владишкия наместник Дякон Паисий в центъра на Орхание, вечерта на 20 юли 1872 г. Запитан от Мазхар паша по време на предварителното следствие в Тетевен: “Някой от чорбаджиите в Тетевен казаха ли ти да убиеш дякона?”, Д. Общи отговаря: “Казаха ми х. Станю и Петко Милев...” Хм,... казали му х. Станю и Петко Милев! Смятаме за напълно излишно да питаме: Кой пък каза на х. Станю?!

Ето какви показания дава на 26 окт./72 г., също в предварителното следствие, пред

Мазхар паша тетевенецът Станчо х. Иванов: “Истинското положение е, че всичко е дело на чорбаджиите... Работа на моя чичо (т. е. х. Стани).” Това признание считаме за едно велико потвърждение на нашата теза. Но, моля за спокойствие – има още!

На 25 окт., същата година и пак там, Лечо Николов Ковача (участник в Арабаконашкото нападение) признава пред Мазхар паша за Димитър Общи: “Все таки, чорбаджиите наредиха да го убие. Бедните хора не знаят нищо.” Господа изследователи, усещате ли вече накъде мирише?!

И този път нападателите не са заловени. Ние пак питаме: Какво би станало, ако Д. Общи – този по женски плашлив мъж, беше заловен на място или близките дни след покушението?!?...

На този въпрос отговаря проф. Димитър Панчовски в споменатата по-горе негова книга. (стр. 55):

“Отговорът, разбира се, е еднозначен – историята около Арабаконашкия обир и разкриването на революционната организация щеше да се развие почти по същия начин, само че няколко месеца по-рано.”

Благодарим на професора за блестящия отговор!... Че чорбаджията К. х. Костов подстрекава организационните работници на Левски и за четирите извършени нападения през 1872 г., няма никакво съмнение. Доказват го самите нападения; те са червената нишка, която пронизва, от начало и до край целия процес в София. Някои изследователи биха контрирали: Ами защо К. х. Костов, след като е решил твърдо да предава, а нападателите, така или иначе, са се изплъзнали на два пъти, защо не е пошушнал на властите кои са нападателите?... Отговаряме директно:

Ами, защото плевенският чорбаджия е бил, както вече казахме, много по-умен от търновеца Стефан Карагъзов; па бихме добавили, че е бил по-умен и от вас, ако се осмелите да ни попитате. К. х. Костов е решил твърдо да предава, но без да се компрометира – нито пред властите, нито пред революционните дейци (защото могат одма да го пратят при “черните души”), нито дори пред историята. Тази голяма “обеца” окачете на носа си, за да не риете никога повече!

Шило в торба не стои обаче. Неуспял с първите два опита, К. х. Костов предприема трети, който е, колкото противен, толкова и зловещ. Използвайки умело чорбаджиите – членове и нечленове, както и други членове на Ловчанския комитет, той вкарва самия Апостол в такъв вълчи капан, от който, ако не си Левски, трудно се излиза. На 14 август 1872 г., посред бял ден в центъра на Ловеч, Левски, придружен от Вутю Ветов от Видраре, нападат къщата на ловчанския чорбаджия Денчо Дейнов – Халача. Опитът е неуспешен. За да заличи дирите, водещи към организацията, Апостолът е принуден да убие калфака на Денчо. Че и тук прозира вещата ръка на К. х. Костов, свидетелстват следните факти:

? Чорбаджи Денчо е предупреден и се укрива в Ловеч или Троян (Левски напразно го очаква към 13 часа в къщата), а домочадието си изпраща в Троянския манастир.

? Левски е подведен (от членовете на комитета, разбира се), че калфата на Денчо е “наше момче” и ще сътрудничи по време на обира. Оказва се, че не е, което довежда и до смъртта на невинното момче.

? Проф. Панчовски с право отхвърля твърдения в спомените на Д. Пъшков (1923), че нападението в Ловеч е решение и дело само на Апостола, докато в анкетата на д-р Стоянов (1901), Пъшков “казва, че не знае нищо за обира”.

(Нека тук Дървева да отговори защо лъже Пъшков!)

? Ние пък отхвърляме лъжливите твърдения, дадени пред д-р Стоянов (1901) от предс. на Ловчанския комитет – Марин Поплуканов, че брат му Христо “през това време дежури на тяхната улица”, а сестра му “Величка вардела и наблюдавала от къщата си”. (А какво е “вардел” той самият, не казва.)

? Иван Драсов въобще не оставя спомени за обира, макар че непосредствено след този обир и заради него е “драснал” в чужбина.

? Иванчо Колев (член, както и Драсов, на Привременното правителство), непосредствено след обира, за по-голяма сигурност, също заягва в чужбина.

? Според анкетата на д-р Стоянов (1901), Атанас Цочев Хитров “нищо не знае за обира”; Димитър Панталонджията казва, че и той нищо не знае.

? Други ловчанци (около 20), разпитвани за случая от д-р Стоянов, въобще не си спомнят за обира. И докато на тях, все таки, можем да простим, според Панчовски, в книгата му (стр. 64-65): “На Лукан Цачев Аджемоолу не може да му е простено, тъй като Вуто (Ветов) на два пъти – пред Извънредната комисия на 23 дек. (ЛСТС-143) и при очната ставка с Левски на 7 януари (ЛСТС-203), разказва за участието на Лукан в подготовката на обира, дори неговото име се споменава по същия повод в протокола за присъдата на Апостола (ЛСТС-259)”. Който желае, нека попита Лукан Цачев Аджемоолу защо остава “неарестуван” през цялото време в Ловеч, след като, на два пъти, е издаден на властите и трети път, дори цитиран в Мазбат № 15.

И този път нападателите не са заловени. Трезво погледнато обаче всички данни сочат, че след нападението в къщата на Денчо Халача, в Ловчанския комитет настъпва паника и разложение, от които той не успява да излезе до окончателния му разгром през ноември 1872 г. С ареста на Марин Поплуканов, Димитър Пъшков и, най-вече, след освобождаването, на 18 ноември, на арестуваната Величка Поплуканова Хашнова и последвалия арест на п. Кръстю и освобождаването му (да не говорим сега за инкогнитото арестуване и освобождаване на останалите членове на Ловчанския комитет), комитетът започва да вонява. В писмото си до Любен Каравелов от 16.IX./72 г. Левски нарича ловчанските комитетски дейци “страхопъзльовци, ... които от страх засират всичко...”, сочейки конкретно името на комитетския председател Марин Поплуканов (Грюю). Същият този Хую преувеличава придираванията, та Апостолът да не идвал скоро в Ловеч. Точно в този напрегнат момент, след обира в Ловеч, страхопъзльото Марин Поплуканов си позволява да злоупотреби с комитетски пари, за което, в последното си писмо до ловчанци, Левски пише: “... той не е ли чел в уставът!” С абсолютна сигурност можем да твърдим, че такъв страхопъзльо, рано или късно, се превръща в предател! Събитията не закъсняват. След ареста на Димитър Общи, Васил Йонков от Гложене предупреждава с писмо по нарочен куриер в Ловеч Марин и Пъшков да бягат, но и двамата нехаят. Ето какво разказва Марийка Сиркова в последните си спомени за Левски пред даскал Илия Войников в Угърчин:

“Иван Драсов избяга още след Богородица (непосредствено след нападението над Денчо), защото беше богат и Али Чауш и Стамбулоолу му дадоха тескере. А на Иванча

Колев дадоха и тескере, и пари (опа-а, значи и пари!)... Николчо (довереният укривател на Апостола) мислеше да бяга, но къде? Пъшков и Луканов бяха ергени и не избягаха, оставиха се да ги вържат.” (Значи, корабът потъва и мишките напускат първи.)

От множеството фрапиращи факти, които научаваме от баба Марийка, е и този, че човекът, който укрива Левски в къщата си, два дни, преди да го заловят в Кърчина, е мислил да бяга още през септември. Че комитетът в Ловеч е напълно разложен, свидетелстват, както двете писма, които Левски получава на път за града (едното от членове на комитета – отричано до днес, и другото от председателя, датирани със задна дата – 7 окт.), така и писмото на Величка Хашнова за т. нар. “подхвърлени писма” (и самите те), което Николчо Сирков носи на Апостола в м. Миленча. (На тези писма ще се спрем в последния раздел на това изследване.) Можем спокойно да повярваме на думите на Левски, изречени пред Извънредната комисия в София: “След заминаването на Ваньо (Драсов), комитетът се разтири...”

Все пак, трябва да признаем, че съществува малка разлика между извършените три, предхождащи нападения и последното – четвъртото в Арабаконак. Докато в първите три К. х. Костов насочва извършителите към – ако можем така да ги наречем – християнски обекти от частен характер, то в четвъртото се касае за държавни интереси, става вече дума за държавни пари. “Препатилият” с пари богат чорбаджия много вярно е догадил, че стане ли въпрос за държавни средства, отърване няма! Това е и причината х. Костов да пренасочи четвъртото нападение към Арабаконак. (Мечка се бори до три пъти, но се налага и четвърти!)

Няма да се спираме на Арабаконашкия обир, защото това е сторено от други; има и запазени протоколи та, който желае, може да се просвети. Ние ще обърнем внимание на един друг факт, погрешно тълкуван досега: Защо поголовно издават арестуваните?... Ако се четат внимателно протоколите от предварителното следствие, ще се установи, че първоначално задържаните не признават лесно; х. Станю и Петко Милев плачат и молят Мазхар паша да отложи разпита им за другия ден. Докато, когато ги повеждат за София плъзва брожение между арестуваните да се издава всичко, “за да се събере множество”. Инициатор за такова поведение се явява пак х. Стани, но този път в дует с Атанас поп Хинов от Плевен. Ето какво пише Васил Бушаранов в писмото си до Зах. Стоянов от 13 май 1885г.: “На Враждебна (село близо до София), когато почиваха комитите в ханът Вълков (член на комитета) х. Станю и Атанас п. Христов казаха на Общия и на затворените: “казвайте що знаете, за да се събере множество, иначе ще ни избегат като псета.” Не е много далеч Тетевен от Плевен, за да заключим, че подстрекателят е отново К. х. Костов! Защото неговата главна цел е, чрез самите революционни дейци, да ликвидира цялата организация докрай. Не за пръв път плевенският чорбаджия използва члена на Плевенския комитет

Атанас поп Хинов за своите пъклени цели. Нека припомним, че под налягането на К. х. Костов, поп Хинов се одързостява до такава степен, че да заплашва Левски, че ще го клъцне по челото. И наистина го клъцна. "Това малка ли е помя!" Не е вярно твърдението, че да се издава поголовно, било тактика на неграмотния Д. Общи, уж, с цел да се привлече вниманието на европейското обществено мнение за българската кауза. Отлично знаем мнението на Апостола за Д. Общи, за да отхвърлим такова твърдение: "Бай Д. (Общи), че е заслужил в много неща за смърт, така е, но прощават му се на простотията... На Д. Общи засега да му се каже: иди, свърши едичко си; па като свърши, тогава да му се каже пък за друго. За това е Д (имитър), за друго – не!"

До тук беше с Костаки х. Костов. Негова е заслугата, че с действията си през 1872 г. той насочи турската полиция по дирите на революционните дейци.

Оттук нататък заслугата за залавянето на Васил Левски в Кърчина ляга изключително върху плещите на ловчанския каймакамин Хасан бей, за когото с положителност се знае, че е потурчен византиец!

Категорично отхвърляме твърдението на проф. Панчовски, че каймакаминът на Ловеч не е знаел кого залавя в Кърчинското ханче. Ето какво пише Али Саиб паша в мазбат (протокол) № 15, мотивирайки пред султана смъртната присъда на Левски:

"Понеже е бил твърде хитър и лукав, същевременно известен по своята храброст, когато се разтуриха комитетските гнезда, той не можа да бъде заловен. След като обаче неговият портрет се разпрати и неговото преследване и търсене не спря, **на-сет не чрез усърдието и посредничеството на ловчанския каймакамин той беше постигнат в с. Кърчина Ловчанско, нападнат и заловен.**"

Препоръчваме на проф. Панчовски да се справи надлежно, чрез Българския тълковен речник, за истинското значение на думите с курсив!... За да не пише повече глупости от едно до десет. Нашите адмирации към г-н професора, но, щом е бил постигнат, това означава, че е бил гонен. А, че е заловен, няма никакво съмнение. Многоуважаемият професор сам пише в книгата си, че турското правителство е отлично осведомено за движението на Апостола из България през ноември и декември 1872 г. Или не е така!... А може ли г-н Панчовски да отгатне от кого, по-точно, властите черпят тези подробни сведения?

След толкова ми ти чалъчисуване (усилия), ето ни най-после пред предателските крепостни стени на градът Ловеч. Нека влезем в него, за да се убедим с очите си и чуем с ушите си, накъде тръгват събитията в този град, след арестите на Марин Поплуканов, Димитър Пъшков и Величка Поплуканова Хашнова (Сложете си противогази, моля!)

От два напълно независими източника проф. Панчовски установява (пак там, стр. 134-135) достоверността на един много важен факт. С право авторът твърди, че на 28 окт. 1872 г., каймакаминът на Ловеч лично присъства в Тетевен на разпита на току-що заловения Д. Общи, който, без задръжки, издава ловчанските дейци Марин Поплуканов, Димитър Пъшков, Иван Драсов, Христо Цонев Латинеца – Бояджията и поп Кръстю, чието име не знае. От разпитите на Дидю Пеев и Марин Попдимитров става известно на каймакамина, че в комитетските дела е дълбоко замесен и Николчо Сирков – Халача. Връщайки се незабавно в Ловеч, на 29 окт. каймакаминът, т. е. без бавене, Хасан бей арестува само председателя на комитета Марин и Пъшков. Едва след десет дни ще арестува и сестрата на Марин – Величка. Непосредствено преди да бъде арестуван поп Кръстю на 18 ноември, Величка е “освободена”, ... без последствия. Арестуваните горни двама каймакаминът държи при себе си 20 дни, преди да ги изпрати в София. Няма данни да са арестувани други дейци в Ловеч.

Но има други данни!...

От кого каймакаминът на Ловеч разбра, че Величка Хашнова е посветена в комитетските тайни? Разбира се, че не е от “предателя” поп Кръстю, защото той е арестуван десет дни след нея, въз основа на телеграма № 1119 на софийския мютесариф.

Други данни за извършеното предателство от Марин Поплуканов и Д. Пъшков се съдържат, колкото и парадоксално да звучи, в две единствени изречения от “Дописката” на поп Кръстю в неговия Требник, а именно: “Защо, катъ ся хванаха тяхна милостъ изъ Ловичъ и ся откараха въ София, и телеграфатъ пристигна за п Кръстя?... Кой убади на правителството че п. Кръстю знае всичките учасници въъ Ловичъ по име, както и Лъвски де ся той намира?” Щом п. Кръстю е предаден, какво остава за другите членове от Ловеч?

Много ценни данни, уличаващи ловчанските дейци в предателство, съдържа и писмото – документ от Цариград до Дунавския вилает с дата 1.XII.1872 г. (виж “Васил Левски и неговите сподвжници пред турския съд” – 93), в което четем:

“Наистина заслужава похвала хващането по един, по двама, без шум и глас, на повече от 50 членове на комитета... Вие полагате големи усилия и с положителност очаквате залавянето на главата на бунтовниците Васил Левски, който заминал да посещава Пловдивско и Казанлъшко...”

Тук вече се налага да кажем хиляди пъти Стоп! Това писмо не засяга заловените и откарани дейци в София непосредствено след нападението в Арабаконак. Това писмо фиксира точно и безпогрешно целия Ловчански комитет, защото заловените и откарани в София членове на останалите комитети са над 60 парчета. Докато Ловчанският наброява точно над 50. Тук става въпрос „за хващането по един, по двама, без шум и глас“, докато в останалите комитети арестите са извършени явно и с надлежно разрешение от „високо място“ за обиск в къщата им. Това не може да се извърши „без шум и глас“. Освен това, в писмото от Цариград става дума за един-единствен комитет, а не за много комитети, какъвто е случаят в София. Сам Димитър Пъшков, без да подозира, че въпросното писмо ще падне в ползрение, описва в спомените си и то доста подробно как точно, именно „без шум и глас“, е бил арестуван от каймакамина в Ловеч. Точно така – по един, по двама: Първо Марин Поплуканов, след това Величка Хашнова и поп Кръстю, малко преди тях е Пъшков и така нататък...

Наред с другите много ценни данни, от каквито бъка тук цитираното писмо, личи и това, че към 1.XII.1872 г. турските власти са отлично осведомени за движението на Апостола в България. Такива, както и за поп Кръстю, точни сведения те не са могли да получат нито от Д. Общи, нито от другите арестувани извън Ловеч, тъй като те не разполагат със съответните подробни сведения. Това, че на 27.XII. Дидю Пеев заявява пред съда: “Дяконът замина за Пловдив. Оттам насетне не съм се виждал с него”, не е от съществено значение, тъй като става дума за случая, станала около 1.IX. Освен това се споменава само Пловдив, но не и Казанлъшко. Обратно – тъкмо това “Казанлъшко” издава “четата”. Същото се отнася и за първите две улики. От 28 окт. в Ловеч са арестувани само Марин Поплуканов, Димитър Пъшков и Величка Хашнова. Излиза, че тия синковци са проговорили верноподанически далеч преди да бъде арестуван на 18.XI. поп Кръстю. Не можем с друго да оправдаем задържането на Марин и Пъшков цели 20 дни в Ловеч при каймакамина, когато тяхното място е било в София при другите арестувани... Както и освобождаването на Величка без последствие. По техни именно данни, а вероятно и по данни на останалите “неарестувани” ловчански дейци и най-вече николчосирковски, христоцоневски и на луканчачевски, турските власти “с положителност”, т. е. сигурно, несъмнено, безсъмнено, категорично очакват

залавянето “на главата на бунтовниците Васил Левски”. Такава твърда увереност в момента властите могат да добият само в Ловеч от съратниците на Левски.

Предателството на Николчо Сирков стига до там, че, когато отнася писмото на Величка Хашнова до Левски в махала Миленча, подмамващо за Апостола да влезе най-после в Ловеч, той няма смелостта да го предупреди за готвения му капан... За да умре 9 месеца след 6.II.1873 г. от цироза на черния дроб, заглушавайки гузната си съвест само с мастика! ... Ето диагнозата:

“За залавянето на Левски и че са докарани в конака, Николчо Сирков научи от поп Цока... Три дни в къщи синия не е слагана. Николчо ходеше като замаян. Само пушеше и пиеше мастика... През същата година, 9 месеца след обесването на Левски, мъжът ми Николчо умря. Той се беше уплашил, когато видя как Васил Левски, Хр. Ц. Латинеца и Никола Цвятков – Казанджийчето ги прекараха вързани през Ловеч. Уплаши се и умря от силна диария, после сюрдюса го черно, повърна черно и умря за три дни.” (Из спомените на Марийка Сиркова). От какво Николчо Сирков е продължил да се страхува, след като В. Левски беше откаран в София, съден и осъден на смърт, и обесен, знае само съпругата му Марийка.

Ай, завалията, неиздържал дори година! С този пасаж от спомените си, без да подозира, Марийка Сиркова сама уличава себе си в предателство, защото се опитва да скрие истинската причина за смъртта на съпруга си, макар и да я знае перфектно!

Друга, извънредно силна улика за извършеното предателство от ловчанските дейци е фактът, че Николчо Сирков, Христо Цонев, както и Лукан Цачев Аджемооглу остават “неарестувани”, макар че Дидю Пеев, Д. Общи и Вутю Ветов по време на следствието ги изказват. Дори Н. Сирков е цитиран в Мазбат № 7 за присъдата на изворци, а Лукан Цачев в Мазбат № 15 за присъдата на Левски.

Но най-уличаващ ловчанци в предателство си остава фактът, че те не направиха дори и жалък опит, за да освободят Апостола, когото турците прекарват на цели три пъти вързан през Ловеч – един път от Кърчина в Ловеч, втори път – от Ловеч за Търново и трети – от Търново през Ловеч за София. Та нали 15 дни по-рано им беше писал “какво придписва уставътъ” в подобни случаи!... Я не са получили писмото, я! Не! Докато комитетите в Тетевен, Орхание, Правец, Осиковица, Дълбок извор, Видраре и Плевен са бастисани, Ловчанският е вече разкапан, той вече предава – как да защити? От районите на тези разбити комитети властите не могат да очакват нападение и затова охраняват Левски само с двадесетина заптии. Друг е въпросът с Търново – там комитетът е непокътнат, оттам може да се очаква нападение. И затова мютесарифът

на този град изпраща 200 души подкрепление, за да бъде Апостолът въведен безпрепятствено. И то на пет километра извън града. Същото се случва, когато прекарват Левски през Стара планина; Търново и Ст. планина са извън районите на изброените разбити комитети – там може да се очаква нападение. Тъкмо затова властите подсилват, на три пъти, с 200 души охраната на Левски. Тук твърдението на проф. Панчовски, че каймакаминът на Ловеч не е знаел кого залавя в Къкрина, пада като зряла круша. Фактът, че Левски е поет от 200 души подкрепление в охраната, и то на 5 км. Извън града, говори обективно, че властите предварително са знаели кого съпровождат. Ако едва в Търново те бяха научили кой е заловеният, то при извеждането бройката би нараснала поне на петстотин. Обаче няма разлика в бройката! С 200 е въведен в Търново и пак с 200 е изведен на 5 км. През Ст. планина тя пак е 200, т. е. колкото преди да влезе на два пъти в Търново. И за какъв обикновен разбойник, както ни къпе Панчовски, и не само тогава, но и сега, властите изпращат 200 души подкрепление? Нека някой да посочи друг подобен пример... Така е – когато фактите говорят, и Боговете мълчат!

От казаното по-горе става ясно, че придружителят на Левски от Ловеч до Къкрина – Никола Цвятков, “най-точният” свидетел за залавянето на Апостола, се оказва малко лъжец, което го и уличава в предателство. А за това, че каймакаминът Хасан бей примамва Левски в Ловеч с помощта на членове на Ловчанския комитет, свидетелстват двете инспирирани писма, които Апостолът получава в Троянско (едното от името на комитета, а другото от председателя), датирани и двете със задна дата – 7 окт. 1872 г., както и “тревожното” писмо на Величка Хашнова за т. нар. “подхвърлени писма” – и самите те. За всички тях документира сам Левски в последното си писмо до ловчанци:

“Въ писмото Ви от 7 окт. е, да не дохождамъ въ градътъ Ви, защото можело да стани!... а председателятъ Ви, въ писмото Ви (Двете писма са пхнати в един плик!) по негово мнение, да дода...”

И „Току да тръгна за въ градътъ Ви получихъ писмо, въ което ми са бележи, чи са биле подхвърляли въ някоя къща писма с моя подписа... и в писмото, йодардисвани слова, като да приличатъ на моите! Писменно да ми дадете за тия писма, които са писани от Васъ пророкувам целтъ каква Ви е била, и по висшегласие ли сте го направиле.”

От първоцитирания текст личи, че в Троянско Апостолът получава две писма (и то в един плик). Това – “... че можело да стани!..” изразява какво му пишат членовете на комитета, а другото е лично от председателя. Първото липсва от архива на Левски и въобще не беше забелязано от изследователите; даже Панчовски въобще отрича

комитетът да е писал такова писмо (пак там – 215). Обаче в непубликуваните машинописни “Спомени за Левски” от дъщерята на Иванчо Колев Василев – Райна Колева-Балева на стр. 41 се потвърждава тъкмо такова писмо:

“Когато заловили Общи, Атанас Хитров заедно с други членове на комитета били на мнение и писали на Левски да не идва в Ловеч, защото там било опасно.”

Тук Хитров не е уточнил само на коя дата е писано това писмо, но ние вече я знаем. Доказателство, че горните две писма са инспирирани със задна дата – 7 окт., е фактът, че първото писмо е издърпано от архива и никой не го е виждал, освен Апостолът, и, че двете писма са връчени на Левски в Троянско към средата на декември. Освен това двете писма са адресирани до “Аслан Дер. Кърджаля в х. Асанаа Карловалъ”, т. е. до Троянския революционен комитет, където Левски се намира в момента, имитирайки, че Троян е “пощенска кутия” за разпределение, докато през октомври Апостолът е обикалял Тракия. И още – адресът е написан с друг почерк, различен от попкръстевия. След Арабаконак Левски можа да получи не едно, а две спешни писма на Л. Каравелов чак от Букурещ, а не можа да получи навреме двете писма от 7 окт. от Ловеч! И, когато Дяконът все още се бави в Троянско и не влиза в така приготвения му капан, Николчо Сирков, едва ли не с изплезен език, връчва на Левски в махала Миленча подмамващото писмо на Величка Хашнова за подправените писма.

Писмото на Хашнова, писмото от името на членовете на комитета (7 окт.), както и т. нар. “подправени писма” липсват от архива на Левски. Запазено е обаче писмото на председателя (7 окт.), уличаващо поп Кръстю в предателство, защото много добре се е знаело, че то е преписано с неговия почерк в конака в нощта на 18.XI. 1872 г..

Уличаващ момент в предателството на Марин Поплуканов е и фактът, че от всички разпитвани от д-р Стоянов през 1901 г. ловчанци, единствено Марин твърди, че поп Кръстю е бил председател на Ловчанския комитет, когато председател е самият той. Целта на Поплуканов е била двукра – от една страна да прехвърли върху поп Кръстю собствената си вина за обсебените комитетски пари, за което Левски обвинява председателя в писмото си от 12.II./72 г. и от друга – да узакони поп Кръстю за стотен път като председател. Защото, съпоставяйки последното писмо на Апостола до ловчанци с писмото на председателя с фиктивната дата 7 окт., председателят е и предател. То си е така, само че поп Кръстю не е бил никога председател на Ловчанския комитет и затова не може да бъде и предател.

С това доказателство отхвърляме всички обвинения, завсякога срещу поп Кръстю!

Поп Кръстю се явява не 9-та, а 999-та дупка на кавала по предателство. Единствената “вина” на “поменатия поп” е, че, за да се оттърве през оная нощ на 18 срещу 19 ноември, в ареста, се съгласява, и то от страх пред ловчанския каймакамин да препише собственоръчно, предварително съставеното от Марин Поплуканов, в същия арест, подмамващо писмо на председателя до Левски, датирано в последствие със задна дата – 7 окт. Планът за нарочване поп Кръстю за предател е изграден от хитрия ловчански каймакамин още по време на разпитите на Марин и Пъшков, както и на Величка Хашнова, прикривайки по този начин истинските предатели, които е навързал, както е и обещал. Това си “прегрешение” поп Кръстю няма да признае до края на живота си, защото, ако беше го направил, не щеше да се оттърве от обвинения и главоболия. Нека не забравяме, че именно лукановци обвиняват попа в предателство, и то далеч преди да бъде заловен Левски. Според члена на Троянския комитет Васил Бочев, лукановци, веднага след залавянето на Апостола, още на 28 дек., съобщават по нарочен куриер на троянци:

“Поп Кръстю предаде Левски на турците. Пазете се!” (Виж Даниел Кацев – Бурски, “Истината по предателството на Васил Левски”, 1991 г. – 154)

Доказателствени са и следващите редове в книгата на Бурски (стр. 154):

“Г-н Бочев е още жив... а ще може да ни спомене нещо и г-н Христо Луканов (брат на Величка и Марин), който не може да изтрайва, когато му се споменава името наред с хората, които последни са придружили Левски, та му призлява.”

По това време (1926 г.) Х. Луканов е бил 70 годишен, чел е книгата на Бурски – защо не го е подвел под отговорност, ако е лъжа?!... Тука ще си позволим един импровизиран отговор. Защото по времето на един евентуален процес Х. Луканов е можел така да се разтреперя, че да получи парализа и да умре като брат си Марин, на когото Христо (Ицо) Лазаров (Ботев четник) е казал направо в очите: “Ти, което направи, Господъ ще те накаже. Само една дума ще се върти въ главата ти и по задникъ ще се татразиш.” (Виж Д. Кацев – Бурски, пак там – 25) (М. Поплуканов умира парализиран.)

Търпеливият читател ще ни позволи само още една фрапираща улика, защото те нямат край:

Неотразимият начин, по който е заловен Левски в Къкрината, недвусмислено подсказва, че турските власти предварително са знаели кого ще заловят, къде да го заловят и как да го заловят, т. е. “без шум и глас”! Хвърляйки изобилна светлина върху всички останали, този аргумент добива истинска стойност на документално доказателство и срещу него не е възможно да бъде представен никакъв контрааргумент.

Нека уточним сега защо ръководителят на заптиите, изпратени да заловят Апостола в Къкрината (Юсеин Бошнав чауш) не си стоя при заптиите и да ги ръководи, ами с двама здравеняци зае позиция точно там, от където Левски е имал уката (навика) да се измъква при зъл случай. Кой издаде на турците този строго секретен прием на Левски да се измъква незабелязано при нужда, когато за това са знаели само тези, които са го укривали?... Ето, че пак опираме до ловчанци! Вижте какво документират те самите:

“Скривалището бе направено по същия начин, като това в къщата на Величка Хашнова и в къщата на Гечо Хашната до маслага над черквата “Света Богородица”. На тавана имаше две шинди, които като се махнат, се излиза на тавана и оттам по стълбата се покачва на полянката под скалата на крепостта Хисаря и избягва незабелязан от никого... Там Левски не позволяваше да идва никой.” (Из спомените на Марийка Сиркова.)

Сега вече ни е пределно ясно защо изпратеният да залови Левски в Къкринското ханче Юсеин Бошнав Чауш, с още двама здравеняци, заема секретна позиция в тъмното не къде да е около ханчето, а точно там, откъдето се очаква да изскочи (да се появи) Апостолът, т. е. на задния изход на ханчето, както е и станало. Този начин на залавяне показва за пореден път – заптиите са имали заповед да хванат Левски жив, с ръце, а не с оръжие и мъртъв. Ние пак казваме: Ако има желаещи да разберат кой по-точно от укривателите на Левски в Ловеч е дал тази секретна информация на каймакамина, нека попита Марийка Сиркова, Величка Хашнова, Николчо Сирков, Гечо Хашната, Христо Цонев – ханджията, Христо Луканов, Никола Цвятков или някой друг от плеядата ловчански дейци, чиито портрети днес висят в музея на Левски в Ловеч. Но недейте пита за това поп Кръстю, защото няма да ви каже нищо по-съществено, по простата причина, че Левски никога не е пребивавал в неговия дом.

Ти може да си и Исус Христос, но когато се появи поне един Юда, с теб е свършено, камо ли цяла дузина!... Битието потвърждава това, господа изследователи.

На това място ще отворим малка скоба, за да отхвърлим, веднъж и сто пъти, както се изразяваше Дяконът, нелепото твърдение на проф. Д. Панчовски, че Левски не бил предаден, а случайно открит и заловен от турската полиция в Къркрина. Това си твърдение професорът базира основно на скалъпения разказ, уж, на Али Помак Чауш пред Христо Цонев – Латинеца. Основите на този лъжлив разказ първоначално бяха положени в издокараните спомени на Никола Цвятоков главно, за да заличи следите, водещи към извършеното предателство от Ловчанския комитет. После, пак по същите причини, го поема Христо Цонев. Въпросният разказ стига до Панчовски не от първа, и не от втора ръка, а през цели пет. Най-напред Али Помак го разправя, уж, на Хр. Цонев. Той пък или жена му Мария го разказват на сина си Илия. Илия Цонев от своя страна го разказва на иконом Тодор Хлебаров във влака от София за Търново. Последният пък го предава на протоерей Никола Иванов, откъдето го взема Панчовски... Е, знаем я тая – “От алваджията – на бозаджията – при келепирджията!” В книгата си Панчовски стига до там, че отхвърля най-безцеремонно автентичните свидетелства на Христо Иванов Големия – най-верен съратник и личен приятел на Апостола, и Никола Обретенов, които в спомените си твърдят, че са разбрали за залавянето на Левски чрез телеграмите, изпратени от Ловеч до Търново (27.XII.) и до Русе (през нощта срещу 28.XII.72 г.), само и само да защити, съшитата също с бели конци, своя теза! Все в този ред на мисли, на стр. 247 в книгата си, Панчовски твърди:

“Ако... освен това се вземе под внимание фактът, че един куршум е ударил Левски “над лявото ухо”, това значи, че заптиетата не са били получили нареждане да хванат някой от обитателите на ханчето жив, а са стреляли дори “на месо”.”

Ако, ако, ама акото мирише и цапа гащи, г-н професоре... Много ?ко има във Вашата книга! Добре, ще зададем един въпрос към г-н Панчовски, та отговорил или не, си е негова работа. Нека допуснем, че г-н професорът бе едно от заптиетата, обградили ханчето, а тримата полицаи, затиснали Левски до рухналия плет са негови синове – щеше ли да стреля г-н Панчовски в купчината “на месо”, в 4 часа след полунощ на 27.XII.?! Та нали в тъмното, когато четиримата бореци се менят мястото си всяка секунда, професорът и другите с изстрелите си можеха да не ударят Левски зад ухото, а да поразят тримата заптии и по такъв начин да отворят път на Дякона!... Тогава щяхме да я вапцаме, г-н професоре! Ами я ни кажете, те със снайпер ли го мериха в оная нощ, та го уцелиха баш между ухото и главата, без да го поразят!... Или пък бяха американски каубои, та запратаха тесака си (военен нож) от далеч така, че да му

отрежат само ухото?!? Такива несъстоятелни твърдения бяха възможни, защото почти всички изследователи залагаха на лъжливите спомени на ловчанските пишман революционери, които се надпреваряха един през друг, без срам, и то организирано, да бълват камари измислици, само и само да заличат участието си в това грозно предателство. След инспирираното “Свидетелство...” от Марин Поплуканов и Дим. Пъшков срещу поп Кръстю, скалътпеният разказ, уж, от Али Помак Чауш се явява най-фрапиращ случай. Всъщност единият допълва другия и пак обратно. Чуйте му финала:

“Всички ловчанлии, викани в конака да го познаят, казаха, че не го знаят. (Тук ловч. Каймакамин е трябвало да го освободи като невинен!) Тогава каймакаминът, като не знаеше, че заловеният е Левски, ви изпрати в Търново за разследване... В Търново Левски се признал. Като се научихме, много се ядосвахме, защото ний го хванахме, а други получиха голямата награда...”

От по-горе цитирания Мазбат № 15 пределно ясно се разбра вече каква е била заслугата на ловчанския каймакамин – Хасан бей, за залавянето на Апостола, та няма за какво да вярваме на наглите ловчански мекерета. Прав е бил Васил Йонков, дето казвал за Пъшков: “Той не е никакъв революционер, а търговец. Дето пойдем, все за търговийката си мисли.”... Затова се налага да развенчаем митът, че Левски е тръгнал да бяга през плета в Кърчина с развързани гащи и приключваме.

Тази митология беше създадена от съдържателя на Кърчинското ханче Хр. Цонев и придружителя на Апостола Никола Цвятков най-вече, за да не бъдат никога разкрити като предатели. И, за да се уверим в това твърдение, ще проследим трагичните събития, които настъпват стремително, след като Левски се насочва да прескочи плета.

В такава екстремна ситуация Левски не е попадал никога. И сега Апостолът запазва завидно хладнокръвие, преценява трезво и решава да действа светкавично. И, ако не са били прерязани на 2/3 в дънишката колове на “Чапраз-плета”, Юсеин Бошнав Чауш е щял да му хване босите цървули. Левски е съобразил, че след сключване на полицейския кордон около ханчето, него ще го чакат там, откъдето се е измъквал винаги в критичен момент, т. е. през задния изход. Верен на своя стил – в критичен за него момент да вземе инициативата в свои ръце – той решава да атакува незабавно точно в тази посока. Апостолът възнамерява да прелети над плета така, както всички гимнастици днес прескачат своя кон, т. е. отскачайки във въздуха, ще се опре с две ръце на плета, за да оттласне тялото и тупне по крака контролируемо зад него. След

това е лесно (по начало за Левски трудно няма) – ще изчака секунда-две приклепнал, колкото да се надигнат полицаите, ще ги порази с оръжие и тъй ще си отвори път за бягство. Уви!... Когато тялото е вече над плета с изнесени крака в страни, под въздействието на центъра на тежестта му, полупрерязаните колове на плета рухват и Левски е затиснат мигновено от заптиите. Този именно миг е елементът на изненада за Апостола, а не някакви си измишльотини за навои и вуркузуни на потурите. И, когато Левски се бори мъжки, и почти надделява, се чува вик: “Юрум, бре... Търчете, че ще го оттървем!” Секунда преди това Левски стреля в ръката на Юсеин Бошнак, който го е вкопчил, за да се освободи и побегне. Това е мигът, когато Юсеин Бошнак е ранен в пръста. Апостолът е можел и да го убие, защото е много по-лесно да стреляш от упор в гърдите или корема например, но не е бил сигурен как ще се отърве от другите двама, а може би чаушът е бил зад гърба му. Този вик за помощ е безспорно доказателство, че е имало издадена заповед Левски да бъде заловен жив. Иначе е трябвало да го застрелят, щом като е оказал съпротива с оръжие. Та те са били трима, и с оръжие. Именно при този вик се чуват безразборни изстрели, но във въздуха, а не “на месо”. За да обуздае Апостола, един от притичалите турски полицаи го хваща за лявото ухо, опира револвера между ухото и главата и стреля в посока навън, т. е. гарантирано, за да не го порази – колкото да му пусне кръв и му писнат ушите. Когато и това не помага, същият полицай, без да го изпуска, хвърля револвера и с тесака си прерязва ухото му през половината. Едва сега, затиснат от притичалите полицаи, Левски е заловен и завързан. Последното, което извършват полицаите, е да му развържат вървите на потурите, за да не може да бяга – един полицейски трик, който даде идеята на предателите му за познатата досега версия... Хайде сега, сиктир-сикиме и вер селям!

А, че “Чапраз-плетът” е бил рухнал, имаме “жив” свидетел – очевидец. Това е дядо Петър Попов от с. Къкринна, който е държал дюкянче на 30-40 м. от Христовата кръчма. Ето какво разказва дядо Петър на Христо Джамбазов през 1923 г.:

“... на някой кол, види се, се е закачил и паднал на земята, гдето го натиснали скритите там турци... Когато се трупнали върху му много заптии, той гръмнал и ранил едного, а пък трупнали, чапраз-плета под тежестта на заптиите паднал.” (Хр. Джамбазов, “Къкринското ханче и залавянето на Васил Левски”, стр. 14)

Как Апостолът се е закачил и паднал, Петър Попов сам казва, че е чувал от Христо Цонев и Никола Цвятков. Интересното за нас е другото. Сутринта след залавянето дядо Петър е отишъл в ханчето и е видял с очите си Левски, вързан и хвърлен върху телеграфните стълбове, и, че плетът е паднал на земята. Дядо Петър си мисли, че плетът е паднал под напора на заптиите, но това не е така; борбата с Апостола се води на земята, по-точно върху падналия на земята плет.

И така, планът за предателството е замислен в Плевен от чорбаджията Костаки х. Костов, който не миряса, докато не го изпълни докрай. А ловчанските революционни дейци, начело с „байрактарката“ Величка Поплуканова – Хашнова, фактически и физически тикнаха Левски в ръцете на турските власти. Затова монумент на ловчанци няма да правим, но за Костаки х. Костов е просто наложително!

В никакъв случай не трябва да се избързва със заклеяването на Костаки х. Костов, за да не дойде време да го реабилитирате. Каквото и да сме казали за него досега, плевенският чорбаджия е бил умен и далновиден Българин с главна буква. Ето защо той трябва да бъде въздигнат на пиедестал. Така ще почетете и поколението му, а не да го презирате. Това ви го казва авторът, чийто живот премина в неимоверни мъки и страдания, благодарение на все същия плевенски чорбаджия.

Ще се обосновем защо, когато бъде написана обстойна книга за Апостола, ако, разбира се, въобще бъде написана. Сега ще отбележим, че Васил Левски можа да изпълни мисията си докрай, благодарение на шансът, който му даде с деянията си К. х. Костов. Благодарение на споменатия чорбаджия, след като заложи семето на политическото освобождение, Левски има възможността да заложи и семето на икономическото освобождение на България. А това не го е постигал никой политик за страната си – никога и никъде!!!

Защото Левски беше предаден, заловен, съден и осъден на смърт, но не и обесен. Доживява Освобождението на България и учредяването на монархия; живее дълбоко закодиран. Умира на 30 срещу 31 януари 1894 г. от естествена смърт в с. Бистрица Софийско, където е и погребан. Гробът му до днес е непо-кътнат!

Хейлоу, г-це Дървева!

Ракитово, 13.II. 2004 год.

Виктор Петров:

(Соклето)

ПОСЛЕПИС:

Сега проф. Димитър Панчовски трябва да се извини на целокупния български народ, загдето години наред го мамеше с опашати лъжи за Левски... Има един подходящ момент за това в Българския национален календар – всепризнатият и всепочитан празник “Прошки”. На този ден г-н Панчовски трябва да поиска милост, защото сляпо вярваше на лъжливите спомени на ловчанските дейци, и най-вече, на спомените на Никола Цвятков. Макар и да го засичаше на моменти в лъжи, професорът ги пренебрегна и продължи да му вярва. Така например в книгата си (стр. 241) Панчовски констатира:

“... Николчо (правилното е Никола) нещо греши по отношение на пълнолунието в нощта между 26 и 27 декември 1872 г. Луната по това време е била във фаза малко по-пълна от първа четвърт (два дни след първа четвърт). Това може да се провери много лесно от “календара на Летоструй” са 1872 . (ДН – приложение), където са показани лунните фази. Пълнолунието става около 1 или 2 януари 1873 г.

Една друга неточност с доста по-голямо значение ще срещнем по-нататък в разказа (спомените) на Николчо.”

Панчовски повярва на Никола Цвятков и за това, че за ареста на Апостола в Къркина каймакаминът на Ловеч е изпратил само 16 заптиета – тогава, когато всеизвестният “по своята храброст” Левски е бил с развързани ръце в ханчето и въоръжен с два револвера. Докато след ареста му, за завързания с ръце отзад и с вериги на краката и

врата, същият каймакамин е заповядал 22 заптиета за охраната му!... А край Търново, пак по думите на Никола Цвятков, който в спомените си не се усеща, че си противоречи, търновският мютесариф Али бей проважда за връзвания с пранги Левски 200 души въоръжено подкрепление, и то на 5 км. извън града, преди Апостолът да е подложен на разпити (истиндак).

Г-н Панчовски трябва да се извини и за допуснатата фрапираща издънка в книгата си...
На стр. 280 четем:

“... А щом са стреляли “на месо”, това вече представлява трети сериозен показател, че групата не е била изпратена да залавя Левски, а просто някакво съмнително лице.”

Още на следващата страница обаче професорът бърза да се опровергае сам:

“... възниква естественият въпрос – защо Али ага освен Апостола арестува и ... Христо Цонев?”

Отговорът струва ни се е очевиден. Христо е арестуван като собственик на ханчето, защото е бил допуснал у него да пренощува лице, опасно за империята,... без да съобщи това на властта.”

Г-н професоре, давате ли си сметка, за колко време едно “**НЯКАКВО** съмнително лице” се превръща в лице толкова “опасно за империята”?... В промеждутъка от десетина минути ли, дележи ареста на Хр. Цонев от ареста на Левски, или преди това?... Според както пишете, излиза, че е преди това! Извинете, но точно с този пасаж, Вие удостоверявате с абсолютна точност старателно прикривания от ловчанците факт, че каймакаминът на Ловеч предварително е знаел, че това толкова “опасно за империята” лице, не е никой друг, а Дякон Левски. Защото, съгласете се, че по-опасен за империята от него нямаше!!! Не, г-н Панчовски!

Ханджията Христо Цонев и придружителят на Левски от Ловеч до Кърпина – Никола Цвятков, са арестувани заедно с Левски по “дипломатически” съображения, за да

Истината за Васил Левски

Автор: Admin

Понеделник, 10 Септември 2012г. 18:54ч. -

потулят властите, че са го предали. Затова и в София не им е правена очна ставка с Общия, защото той безпогрешно би разпознал Христо Цонев Кулаксъзов – Латинеца Бояджията, когото, преди това, на два пъти, издава без задръжки на турските власти. Цонев и Цветков в последствие са освободени като “невинни”.

Нека тук г-ца Дърева и Панчовски се разберат кой от тях да отговори на въпроса – Защо Христо Цонев – ханджията, е арестуван по „доказана вина”, но не е осъден, а освободен като „невинен”!!!

Ще се вразумите ли, госпожици и господа, или да блъскаме още!

И последният пирон в ковчега на предателите:

„Който не изпълнява Клетвата, в която се е клел пред Евангелието, т. е. във вярата си и в честта си, той е най-ниският и гнусавият човек на света! Утре е ден и ще се каже на такъв: не си честен, не си Българин, лъжеш и в Евангелието!”

Казах!

Същи: